

2018. aasta üldaruanne – kommenteeritud kokkuvõte

Lahtiütlus

See väljaanne on üksnes teabeks ja ei esinda tingimata Euroopa Kemikaaliameti ametlikke seisukohti. Euroopa Kemikaaliamet ei vastuta käesolevas dokumendis sisalduva teabe võimaliku kasutamise korral.

See dokument on väljavõte ECHA 2018. aasta üldaruandest.

Dokument sisaldab eessõna, õiguslikke volitusi, ECHA visiooni, missiooni ja väärtusi ning aruande kommenteeritud kokkuvõtet.

Kogu aruanne on inglise keeles avaldatud aadressil
<https://echa.europa.eu/et/about-us/the-way-we-work/plans-and-reports>

Pealkiri: 2018. aasta üldaruanne – kommenteeritud kokkuvõte

Viide: ECHA-18-B-05-ET

ISBN: 978-92-9481-189-9

Katalooginumber: ED-AR-19-001-ET-N

ISSN: 2467-2890

DOI: 10.2823/870457

Avaldamisaeg: aprill 2019

Keel: ET

© Euroopa Kemikaaliamet, 2019
Esikaas © Euroopa Kemikaaliamet

Kui teil tekib käesoleva dokumendi kohta küsimusi või tähelepanekuid, saate need esitada teabenõude vormil (märkige dokumendi viide ja väljaandmisaeg). Teabenõude vorm on ECHA veebilehel kontaktandmete jaotises aadressil

<http://echa.europa.eu/et/contact>

Euroopa Kemikaaliamet

Postiaadress: P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Soome

Külastusaadress: Annankatu 18, Helsinki, Soome

2018. aasta üldaruanne – kommenteeritud kokkuvõte

2018. aasta oli ECHA jaoks oluline. Üldaruandes kirjeldatud põhiarengud mõjutavad meie tegevust seoses kemikaalide ohutusega nii praegu kui ka tulevikus.

Aasta alguses asus tööle uus tegevdirektor Bjorn Hansen. Töö üleandmine ja üleminek kulgesid sujuvalt ning võimaldasid tal kiiresti tutvuda ECHA keerukate protsesside ja struktuuridega. Oli äärmiselt oluline, et see toimus enne REACH-registreerimise kolmandat tähtpäeva mais, millega lõppes Euroopa Liidu turul olevate ainete registreerimise üleminekukord. Nüüd algab uus etapp inimtervise ja keskkonna kaitsmisel kahjulike kemikaalide eest. ECHA-l on kemikaalide kohta rohkesti teavet. Samal ajal teame, et meil on puudu olulist ohutusteavet, mille kogumiseks peame tegutsema.

Komisjon avaldas 2018. aastal teise aruande REACH-määruse läbivaatamise kohta. Amet analüüsis kõiki läbivaatamisel tehtud järeldusi ja lisas ameti kohustuseks olevad meetmed pärast avalikku arutelu oma 2019. aasta tööprogrammi ja uude viieaastasest strateegiakavasse. Haldusnõukogu on andnud väärtusliku panuse selle strateegiakava koostamisse alates protsessi algusest 2016. aastal. Uus strateegiakava põhineb ECHA pädevustel teadusliku regulatiivtegevuse ja IT valdkonnas. Selles on kolm strateegilist prioriteeti ja see on suunatud ECHA peamistele reguleerimisülesannetele REACH-, CLP-, biotsiidi- ja PIC-määruse alusel, samuti tema uutele ülesannetele, näiteks ohtlike ainete piirnormid töökeskkonnas ja ELi kemikaaliõigusaktide otsinguvahend. Oleme kindlad, et kava suunab ECHA tegevust tulevikus. See aitab meil ületada praegusi ebakindlusi ja toetab tulevikuprobleemide lahendamist, millest kaks on mitmeaastane finantsraamistik ja Ühendkuningriigi lahkumine Euroopa Liidust.

Soovime, et amet oleks tulevikuks valmis nii väliselt, vastates sidusrühmade ootustele, kui ka ametisiselt. Seda arvestades on amet teinud palju, et analüüsida oma struktuuri ja selle täiustamise võimalusi, et see toetaks uue strateegiakava täitmist kõige paremini. Töö ja kõik protsessid on nüüd rühmitatud pädevuste järgi. Usume, et selline ümberkorraldus võimaldab meil töötada tõhusamalt ja täita uusi ülesandeid sidusamalt.

Käesolevas aruandes on kirjeldatud ka paljusid muid paljutõotavaid saavutusi 2018. aastal, seega kutsume teid aruannet lugema. Ühtlasi näitab aruanne meie edasise töö suuna ning ootame innukalt, et hakata koos ECHA töötajate ja sidusrühmadega neid ülesandeid täitma.

*„Leidsin eest
väljakujunenud ja
paindliku organisatsiooni,
mis võimaldas mul kiiresti
anda panus ühisesse
eesmärki tagada kestlikud
kemikaaliõigusaktid.“*

Bjorn Hansen
tegevdirektor

Bjorn Hansen
tegevdirektor

Sharon McGuinness
ECHA haldusnõukogu esimees

ECHA õiguslikud volitused

Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) on Euroopa Liidu (EL) asutus, mis asutati 1. juunil 2007 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH).

ECHA asutati REACH-määruse tehniliste, teaduslike ja halduslike küsimuste juhtimiseks ja mõnel juhul ka nende rakendamiseks ning põhimõtteühtsuse tagamiseks Euroopa Liidu tasandil. Samuti asutati ECHA nende kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamisega seotud ülesannete juhtimiseks, millele alates 2009. aastast kohaldatakse ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrust (CLP-määrus ehk Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1272/2008).

2012. aastal laiendati ECHA volitusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (biotsiidimäärus).

2012. aastal jõustus ka uuesti sõnastatud eelnevalt teatatud nõusolekut käsitlev määrus (PIC-määrus ehk Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta). 2014. aastal anti mõni PIC-määrusega seotud ülesanne Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuselt (JRC) üle ECHA-le. Neid õigusakte kohaldatakse kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides vahetult, ilma et neid oleks vaja üle võtta riiklikku õigusse.

ECHA missioon, visioon ja väärtused

ECHA missioon¹

Töötame koos oma partneritega kemikaalide ohutu kasutamise nimel.

ECHA visioon

Saada kemikaalide säästva majandamise teabekeskuseks, mis toetab Euroopa Liidu mitmesuguseid poliitikaid ja ülemaailmseid algatusi kodanike ja keskkonna hüvanguks.

ECHA väärtused

Läbipaistvus

Kaasame oma tegevusse aktiivselt regulatiivpartnereid ja sidusrühmi ning oleme otsuste tegemisel läbipaistvad. Oleme kergesti arusaadavad ja kättesaadavad.

Sõltumatus

Me ei sõltu ühestki välisest ja oleme otsustamisel erapooletud. Enne paljude otsuste tegemist peame avalikke arutelusid.

Usaldusväärsus

Meie otsused on teaduspõhised ja järjekindlad. Kogu meie tegevus rajaneb vastutusel ja konfidentsiaalse teabe turvalisusel.

Tõhusus

Meid iseloomustab eesmärkidele orienteeritus, pühendumus ja püüd ressursse arukalt kasutada. Rakendame rangeid kvaliteedinõudeid ja järgime tähtaegu.

Pühendumine heaolule

Edendame kemikaalide ohutut ja säästvat kasutamist, et parandada inimeste elukvaliteeti Euroopas ning kaitsta ja parandada keskkonna kvaliteeti.

---

¹ 2018. aastal uuendati ECHA missiooni ja visiooni. Uus missioon ja visioon kehtivad alates 2019. aasta jaanuarist.

2018. aasta põhisaavutused

Pärast 10-aastast registreerimisperioodi, mis lõppes edukalt hallatud viimase REACH-tähtpäevaga 2018. aastal, on ECHA-l praegu andmed Euroopa Liidu turul olevate kõigi registreeritud ainete kohta. Nüüd saab ECHA koos liikmesriikidega oma ainulaadset kemikaaliteabe allikat kasutades määrata, mis aineid võib pidada ohutuks ja mis ainete jaoks on vaja täiendavaid regulatiivmeetmeid. Kuigi olukord on oluliselt parem kui enne REACH-määrust, on siiski selge, et teabe kvaliteet ei võimalda teha paljude ainete kohta koheseid järeldusi.

Seega peab ECHA tõhustama tegevust, et täiustada tööstuse esitatava teabe nõuetele vastavust. Euroopa Komisjoni REACH-määruse läbivaatamisest² saadud kasulik teave aitab ECHA-l keskenduda oma prioriteetides valdkondadele, kus ameti tegevus võib mõjutada inimeste ja keskkonna kaitsmist kõige enam.

Aastate 2019–2023 uue strateegiakava koostamisel ja viimistlemisel valmistus amet tulevikuks ning selleks, et täita tõhusalt ja tulemuslikult oma ülesandeid REACH-, CLP-, biotsiidi- ja PIC-määruse alusel ning töötada uutes olulistest valdkondades, sealhulgas seoses mürgistusteabekeskuste, töökeskkonna ohtlike ainete piirnormide, jäätmete raamdirektiivi, ELi kemikaaliõigusaktide otsinguvahendi ja püsivate orgaaniliste saasteainetega.

TEGEVUS

- **REACH-registreerimine lõppes** turuhäireid põhjustamata. Ettevõtteid toetati 28 357 toimiku esitamisel ja neile pakuti suuremat toetust registreerimistoimikute koostamisel. ECHA otsib võimalusi nõuetele vastavuse parandamiseks.
- IT-vahendeid ja tuge kasutades suutsid ettevõtted esitada registreerimistoimikud **2018. aasta tähtpäevaks**. Praegu on ECHA-l olemas Euroopa Liidu turul enim kasutatavate kemikaalide andmed, millele on juurdepääs nii ametil kui ka liikmesriikidel.
- **Avaldati kemikaalide põhiandmed**, sealhulgas kogu 2018. aasta tähtpäevaks esitatud registreerimisteave, ning biotsiidide hindamisaruanded ja loa saanud toodete omaduste kokkuvõtted. ECHA võtab meetmeid, et aastate jooksul kogutud andmeid rohkem kasutada.
- ECHA töötas välja lähenemisviisi, kuidas kaardistada REACH-registreeritud ainete keemilist ruumi, et toetada **lõimitud regulatiivstrateegia** eesmärkide täitmist ja muuta proportsionaalselt läbipaistvamaks Euroopa Liidu turul olevate kõigi ainete käsitlemine ametiasutustes. See aitab saavutada ülemaailmse säästva arengu tippkohtumise 2020. aasta eesmärke.
- ECHA keskendus jätkuvalt vajaliku teabe koostamisele, et selgitada **ainete pikaajalist mõju inimestevisele ja keskkonnale**, ning tõhustas hindamist, käsitledes ainerühmi. Otsuste üksikkavandid on nüüd adresseeritud sama ainerühma kõigi ainete juhtregistreerijatele. Amet teeb ettevalmistusi, et käsitleda nõuetele mittevastavusi ja teema avalikel aruteludel selgunud probleemidega.
- ECHA oli seoses hindamisotsuste staatusega ettevõtete ja sidusrühmade suhtes igati **läbipaistev**, avaldades ameti veebilehel ajakohast teavet.
- Tihedas koostöös liikmesriikidega **rühmitati keemiliselt sarnased registreeritud ained, mille kogus ületab 100 tonni aastas**; see aitab paremini mõista kemikaalimaailma ning vajaduse korral võtta tõhusaid ja sidusaid regulatiivmeetmeid.
- **Kandidaatainete loetellu** lisati 16 uut ainet. Tervise- ja keskkonnaohu tõttu soovitati lisada 7 ainet **autoriseerimisloetellu**. Tehti ettevalmistusi järgmise autoriseerimistaotluste laine vastuvõtmiseks.
- ECHA koostas rekordarvu **piiramisettepanekuid**, millest mõni – näiteks mikroplaste käsitlev ettepanek – olid murrangulised.

² Komisjoni üldaruanne REACH-määruse toimimise ja teatavate elementide läbivaatamise kohta (COM(2018) 116 final) on avaldatud aadressil https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/review_en.

- ECHA kiirendas kemikaalide mõtestatud, teadlikku ja innovaatilist **asendamist**, parandades juurdepääsu oma avalikule kemikaalide andmebaasile, suurendades liikmesriikide ja sidusrühmade suutlikkust alternatiivide analüüsimisel ning tõhustades võrgustike loomise võimalusi.
- **Ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse** toimikute esitamine kasvas ligikaudu 50%, peamiselt tänu taimekaitsevahendite ja biotsiidide toimeainete toimikute esitamisele.
- Tööstusele anti esimene vahendite komplekt **mürgistusteabekeskustele** ohtlike segude teabe ühtlustatud esitamiseks ning jätkati ametiasutuste keskse teatamisportaaliga seotud tegevust.
- **Biotsiidide läbivaatamise programmi** kiirendamiseks hakkas ECHA pakkuma liikmesriikidele varajasemat ja ulatuslikumat toetust. Anti esimesed liidu load, mis võimaldavad ettevõtetel saada oma biotsiididele ühe taotlusega luba kogu Euroopa Liidu turu jaoks.
- PIC-määruse alusel esitatud eksporditeatistes sisalduva regulatiivteabe parem kvaliteet võimaldas ELi-välistel ametiasutustel teha teadlikumaid otsuseid.
- Projekti esimeses etapis tehtud teostatavusuuringu järelduste põhjal otsustas ECHA jätkata **ELi kemikaaliõigusaktide otsinguvahendi** väljatöötamist.
- **ELi nanomaterjalide vaatluskeskust** laiendati veelgi teadusuuringuid ja innovatsiooni käsitleva teabega.

JUHTIMINE

- Haldusnõukogu vastuvõetud **uus strateegiakava** ja **organisatsiooni struktuuri läbivaatamine** aitasid ametil valmistuda tulevasteks ülesanneteks. Uute prioriteetide ja uue teabevahetusstrateegiaga, mida praegu koostatakse, seotakse ECHA tegevus tihedalt ÜRO säästva arengu eesmärkidega.
- ECHA **uus tegevusdirektor** jätkas eelmise tegevusdirektori hästi toimivat teabevahetust ja usaldusväärseid suhteid asutuste, liikmesriikide ja sidusrühmadega.
- **Komitee tegevus** juhitakse edukalt tänu liikmete ja liikmesriikide ekspertide jätkuvalt suurele pühendumusele.
- Peamistes **foorumiga** kooskõlastatud jõustamisprojektides keskenduti kohustustele, mille eesmärk on kaitsta tarbijaid ja töötajaid, ning projektide käigus selgus, et veebis müüdavate kemikaalide kohta puudub üldiselt ohuteave ja töötajatele esitatavas ohutusteabes esineb puudusi.
- **HelpNet** pakkus toetust, et ettevõtted saaksid täita oma 2018. aasta REACH-registreerimise kohustused ja esitada registreerimistoimikud õigeaegselt.
- **Turvaametnike võrgustik** laiendas ECHA andmebaasidele juurdepääsu turbemudelit ECHA komiteedes osalevatele üksikekspertidele.
- **Rahalised vahendid**: segarahastamise süsteem, mis ühendab tasudest saadava tulu ja Euroopa Liidu tasakaalustava toetuse, osutus 2018. aastal eriti keerukaks. See tulenes REACH-registreerimise tähtpäevast tingitud registreerimismahdade prognoosimatusest. Selle tulemused olid erinevad – REACH-tasudest laekus tulu eeldatust rohkem ja biotsiidimääruse tasudest vähem.
- Kehtestati uus **personalistrateegia**, et suunata ameti inimressursside pikaajalist arendamist.
- Jätkati ECHA **tulevase hoonega** seotud algatuste rakendamist.